

ชื่อเรื่อง   ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อคุณภาพส้มสายน้ำผึ้งในระหว่างการขนส่งทางรถบรรทุก
ผู้แต่ง   อนุชา พันธเวช
ที่มา   วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
                          2547. 113 หน้า
คำสำคัญ   ส้ม; การขนส่ง; คุณภาพผล

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ได้ทำการศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางคุณภาพ และการสูญเสียหลังการเก็บเกี่ยวของส้มสายน้ำผึ้งที่ขนส่งโดยรถบรรทุกจากโรงคัดบรรจุในจังหวัดเชียงใหม่ ไปยังตลาดกลางค้าส่งที่กรุงเทพมหานคร โดยใช้การสูญเสียน้ำหนักสด เปอร์เซ็นต์ความเสียหาย การประเมินคุณภาพทางประสาทสัมผัส การเปลี่ยนแปลงของปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำได้ ปริมาณกรดที่ไทเทรตได้ ค่าความเป็นกรด-ด่าง ปริมาณวิตามินซี การเปลี่ยนแปลงสีผิวและการเปลี่ยนแปลงอัตราการหายใจเป็นดัชนีบ่งชี้การเปลี่ยนแปลงทางคุณภาพและการสูญเสียของส้มสายน้ำผึ้ง ผลของภาชนะบรรจุ ตำแหน่งที่วางและสวนที่ใช้ในการทดลองต่อการเปลี่ยนแปลงทางคุณภาพและการสูญเสียหลังการเก็บเกี่ยวได้ถูกศึกษา วางแผนการทดลองโดยใช้ 3^3 แฟกทอเรียล โดยทำการทดลอง 3 ซ้ำ (เที่ยวของการขนส่ง) และกำหนดให้ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อคุณภาพที่ไม่สามารถควบคุมได้ จากการทดลองพบว่า ส้มหลังการเก็บเกี่ยวมีปริมาณวิตามินซีสูงกว่าส้มที่ตลาดกลางค้าส่งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) เมื่ออุณหภูมิภายในภาชนะบรรจุในระหว่างการขนส่งสูงขึ้น ปริมาณวิตามินซีของส้มลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) จากการศึกษาพบว่า อุณหภูมิในรถบรรทุก ชนิดของภาชนะบรรจุและตำแหน่งที่วางภาชนะบรรจุ มีผลต่อเปอร์เซ็นต์ความเสียหายและการสูญเสียน้ำหนักสดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) เปอร์เซ็นต์ความเสียหายและการสูญเสียน้ำหนักสดของส้มที่บรรจุในตะกร้าพลาสติกมีค่าสูงสุดซึ่งเท่ากับ ร้อยละ 11.4 และร้อยละ 1.0 ตามลำดับ ตำแหน่งที่วางภาชนะบรรจุบนรถบรรทุกมีผลต่อเปอร์เซ็นต์ความเสียหายและการสูญเสียน้ำหนักสดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) ผลจากการให้คะแนนความชอบ 9 ระดับคะแนน ชี้ให้เห็นว่าส้มจุดที่เก็บเกี่ยวได้รับคะแนนความชอบโดยรวมและคะแนนความชอบด้านกลิ่นรส สูงกว่าส้มที่ตลาดกลางค้าส่งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) และผู้ทดสอบส่วนใหญ่ชอบผลส้มที่บรรจุในภาชนะบรรจุแบบสวมและภาชนะบรรจุแบบเปิด-ปิดมากกว่าส้มที่บรรจุในตะกร้าพลาสติก